Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | SIMBATA 18 IULIE 1992 | NR. 100 (17970) | PREȚUL 1 rub. | FAX: 23-35-01

MS — PAG. 2 — CĂPETENIILE SEPARATISTE SE VOR CU ORICE PREȚ STĂPÎNI PE PALMA DE PĂMÎNT FURAT

PAG. 3 — A CAM EXPIRAT TIMPUL CÎND PENTRU ORICE SE PUTEA DA VINA PE COMUNIȘTI

PAG. 4 — ȘI DUPĂ UN AN UNII DIN ȘEFI SE PIAPTĂNĂ, IAR CATASTROFA ECOLOGICĂ CONTINUĂ

Ședința Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova

Miercuri, 15 iulie, a avut loc, sub conducerea Președintelui Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, ședința Consiliului Suprem de Securitate, în cadrul căreia a fost examinat și aprobat proiectul unei convenții între Republica Moldova și Federația Rusă privind principiile de bază ale reglementării pașnice a conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova.

La baza proiectului de convenție au fost puse înțelegerile realizate la Istanbul între președinții Republicii Moldova, Federației Ruse, României și Ucrainei în data de 25 iunie 1992, precum și năzuința Moldovei și a Rusiei spre încetarea definitivă și cît mai grabnică a vărsării de sînge în această parte a republicii exclusiv prin mijloace pașnice, pornindu-se de la dreptul inalienabil al Republicii Moldova de a-și asigura integritatea teritorială și suveranitatea.

Proiectul convenției prevede crearea unui Grup Coordonator Unic, alcătuit din reprezentanți ai Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Apărării al Federației Ruse și reprezentanți ai comandamentului formațiunilor paramilitare din stînga Nistrului, pentru consolidarea regimului de încetare a focului, garantarea retragerii pe pozițiile convenite a tehnicii și armamentului greu și dezangajării unităților și subunităților Forțelor Armate ale Republicii Moldova, M.A.I. al republicii și formațiunilor paramilitare din stînga Nistrului.

Se prevede, de asemenea, ca la activitatea acestui grup să participe, în calitate de observatori, membrii Comisiei mixte cvadripartite a Moldovei, Rusiei, României și Ucrainei, precum și observatorii ei militari.

Conform proiectului de convenție, pe baza unor contingente militare limitate ale Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Ministerului Apărării al Federației Ruse vor fi create, pe lîngă Grupul Coordonator Unic, Forțe mixte de menținere a păcii și ordinii de drept, care se vor afla în zona de dezangajare a părților în conflict pînă la introducerea, în caz de necesitate, a unor forțe internaționale de menținere a păcii. În perimetrul zonei de retragere a forțelor armate, în punctele de concentrare a tehnicii de luptă și armamentelor, precum și la obiectivele de importanță strategică urmează să fie dislocate grupuri de observatori.

Grupului Coordonator Unic și Forțelor mixte le incumbă funcții de asigurare a controlului asupra respectării acordului de încetare a focului, înțelegerii privind retragerea tehnicii de luptă, armamentului și forței vii pe aliniamentele convenite de către părți, de garantare a regimului de securitate în zona de conflict, precum și de cercetare a împrejurărilor unor eventuale încălcări ale acordurilor convenite și de adoptare a măsurilor pentru restabilirea păcii și ordinii de drept, pentru neadmiterea unor asemenea încălcări.

Pentru formarea unei zone de securitate de ambele părți ale liniei de contact între părțile implicate în conflict și crearea condițiilor necesare în vederea unei eventuale introduceri a forțelor internaționale de menținere a păcii, Republica Moldova și Federația Rusă vor asigura retragerea formațiunilor armate pe pozițiile și în termenele convenite de către membrii Grupului Coordonator Unic. Totodată, în scopul demilitarizării zonei conflictului armat, excluderii posibilității de implicare a unităților și subunităților armatei a 14-a în acțiuni care ar veni în contradicție cu destinația lor, proiectul acordului prevede asigurarea neutralității depline a acestora de către Ministerul Apărării al Federației Ruse.

Se propune, de asemenea, să se inițieze neîntîrziat negocieri privind statutul armatei a 14-a și să fie stabilit calendarul retragerii ei pe teritoriul Rusiei. În calitate de garanți ai asigurării necondiționate a respectării înțelegerilor de încetare a focului de către toate forțele implicate în conflict, inclusiv ai retragerii tehnicii de luptă, armamentelor și forței vii din orașul Bender, cu excepția efectivelor Comisariatului

(Sfîrșitul în pag. 2).

Mircea SNEGUR:

«Am ferma convingere că războiul se va încheia»

În ziua de 16 iulie dl. Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, a acordat un interviu d-lui Giulio Spiazzi, reporter la Gruppo Editoriale «Tre Odeon TV» din Italia.

Întrebările reporterului au vizat aspecte ale conflictului din estul Republicii Moldova, care îi preocupă și pe telespectatorii italieni, aflați, în opinia dumnealui, într-un deficit de informații despre adevărata stare de lucruri din Republica Moldova.

Dl. Mircea Snegur și-a exprimat ferma convingere că războiul se va încheia, și că populația de pe ambele maluri ale Nistrului va trăi din nou în pace și în bună înțelegere. «Este imposibil, — a spus dl. Mircea Snegur, că 25 la sută din rușii aflați în stînga Nistrului să afirme că le sînt lezate drepturile, de vreme ce 75 la sută din consîngenii lor, care locuiesc în partea dreaptă, nu susțin acest lucru». Dl. Mircea Snegur a estimat că în noul guvern, care va fi un guvern al concilierii naționale, reprezentanților raioanelor estice ale Moldovei le-au fost rezervate posturi-cheie, cum sînt cele de ministru al finanțelor, ministru-adjunct al apărării, dar că aceste propuneri cel puțin deocamdată, sînt respinse de către cei care doresc cu orice preț să fie capi ai unei republici-fantomă.

Fiind solicitat să se pronunțe pe marginea relațiilor cu Rusia, Președintele Moldovei a arătat că țara să găsește înțelegere în mediul democraților printre care este și actualul președinte al Rusiei — Boris Eițin, și că, dimpotrivă, este rău văzută de forțele naționalșovine ce mai speră să reinstaureze imperiul. Aceste forțe agresive amenință independența tuturor republicilor și democrații trebuie să-și unească forțele pentru a le contracara ofensiva.

Referindu-se la viitorul Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur a menționat că executivul va trebui să facă totul ce-i stă în puteri pentru a facilita deschiderea ei către investitorii străini, ceea ce constituie un pas sigur spre economia de piață. Pentru a-i face, Moldova are toate premisele și, înainte de orice, un popor harnic, iubitor de pace

Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova

Operațiune de încercuire la Tighina

TIGHINA. (Moldova-pres). La Tighina s-au produs evenimente cu totul neobișnuite pentru aceste vremuri. Deoarece în ultimul timp batalionul de gardiști, condus de I. Kostenko, agrava mereu prin acțiunile sale incontestabile atmosfera din oraș, serviciile speciale ale autoproclamatei republici nistrene au întreprins noaptea unele măsuri pentru a încercui și dezarma «batalionul de criminali». Asupra acestui calificativ a stăruit Boris Lucik, procurorul republicii-fantomă, într-o convorbire cu corespondentul agenției Moldova-pres, deoarece complicii lui Kostenko au omorît pînă acum nu numai polițiști și oameni pașnici dar și gardiști, dintre cei ce nu le inspirau încredere.

Operațiunea de încercuire s-a încheiat cu arestarea a vreo 20 dintre cei mai dezlănțuiți gardiști, ceilalți aflîndu-se acum în cazărmi. Kostenko a reușit să fugă din oraș, însoțit de doi membri din garda personală, prin pădurea de la Chițcani. Acestora li s-au creat special condiții ca să se deplaseze printr-un coridor pînă la frontiera cu Ucraina unde au fost arestați de serviciile secrete tiraspolene.

TIGHINA. (Moldova-pres). Din surse demne de încredere, corespondentul zonal al agenției Moldova-pres a aflat că locotenent-colonelul Kostenko, comandantul gărzii din Tighina, arestat acum două zile de subalternii generalului Lebedi, a evadat, dispărînd în direcția pădurii de lîngă Chițcani.

Numai prin eforturi comune vom reuși să evităm pericolul

În ziua de 16 iulie Președintele Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, a expediat pe adresa colectivului ziarului «Izvestia» o telegramă avînd următorul conținut:

«Îmi exprim sprijinul față de colectivul ziarului «Izvestia» în aspirațiile sale de a apăra orientarea democratică a publicației. Poporul Moldovei dă o înaltă apreciere contribuției ziarului la dezvoltarea principiilor publicității, libertății cuvîntului, precum și curajului în lupta împotriva totalitarismului, manifestat, în special, în zilele puchiului din august. Sînt sigur că numai prin eforturi comune vom reuși să evităm pericolul, tot mai mare, al revanșei forțelor brune. Sînt solidar cu poziția Președintelui Boris Eițin și a părții democratice din Parlamentul Rusiei, care sprijină ziarul «Izvestia», alte mijloace de informare în masă.

Cu cele mai calde urări de bine,

Mircea SNEGUR».

Întîlnire la Ambasada Republicii Bulgaria

În după-amiaza zilei de 15 iulie, Dumitru Munteanu, reprezentantul permanent al Republicii Moldova în Republica Belarusi, a avut la Ambasada Republicii Bulgaria o întîlnire oficială cu Stoli Certov, împuternicit cu afaceri în Republica Belarusi, care a fost de mai multe ori în Moldova, cunoaște bine republica noastră, are mulți prieteni moldoveni și este la curent cu problemele bulgarilor din Moldova. Stoli Certov și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu conflictul din raioanele de răsărit ale republicii și a menționat că Bulgaria susține pe larg lupta pentru independența și integritatea Moldovei. Domnia sa s-a interesat în detalii atît de legăturile economice și culturale dintre cele două republici, cît și de viața bulgarilor din Moldova, constatînd cu satisfacție că compatrioții săi, ca minoritate națională pe teritoriul republicii noastre, se bucură de toate drepturile.

Stoli Certov și-a exprimat disponibilitatea de a vizita în viitorul apropiat Republica Moldova și de a contribui la depășirea conflictului. S-au discutat, de asemenea, și problemele de colaborare dintre cele două instanțe oficiale, aflate pe teritoriul Republicii Belarusi.

((Moldova-pres).

Primul ministru a vizitat zona de conflict

În după amiaza zilei de 16 iulie primul ministru al Republicii Moldova, dl. Andrei Sangheli, a vizitat zona de conflict, unde s-a întîlnit cu locuitori din raionul Căușeni, cu comandanți ai subunităților militare de pe platoul Chițcani și din orașul Tighina. După cum i-a comunicat corespondentului agenției Moldova-pres secretarul de presă al guvernului republicii, în cadrul întîlnirilor au fost discutate problemele realizării practice a înțelegerilor de încetare a focului și de dezangajare a părților aflate în conflict. Comandanții subunităților militare și de poliție au menționat că formațiunile gardiștilor violează în mod sistematic aceste înțelegeri, fapt care au ca rezultat pierderi de vieți omenești. În acest context, militarii și locuitorii din localitățile din zona de conflict au rugat conducerea republicii să ia toate măsurile posibile pentru reinstaurarea imediată a păcii pe pămîntul Moldovei.

Moldova-pres.

Aleksandr KOZÎREV:

«Conflictele mocneau încă din perioada conducerii unionale»

Într-o conferință de presă transmisă în direct de postul de radio «Eho Moscvi», ministrul rus de externe, Andrei Kozirev, a declarat că nu sîntem vinovați de războiul din Transnistria. Nu avem nici o vină, a spus Kozirev, că acum doi ani conducerea fostei Uniuni Sovietice și cea a P.C.U.S., au refuzat să creeze mecanismele de coordonare pentru a menține Uniunea Sovietică, dar sub o nouă formă de comunități egale în drepturi. Conflictele din Karabahul de Munte, Transnistria, Osetia de sud mocneau încă din perioada conducerii unionale, a opinat ministrul rus de externe. Noi ne străduim acum să mobilizăm mecanismele internaționale pentru soluționarea acestor probleme și, de aceea, Rusia, împreună cu Olanda, au propus crearea în cadrul C.S.C.E. a Comisariatului pentru drepturile minorităților naționale. Acest mecanism, a opinat Andrei Kozirev, ar putea apăra dreptul populației rusofone din alte republici.

În ce privește C.S.I., am putea spune că structurile sale au funcționat, a menționat Kozirev, arătînd că într-o jumătate de an s-a aplicat mecanismul întîlnirilor regulate la nivel înalt, s-au elaborat acorduri și înțelegeri în probleme militare, economice și politice, și că asta nu este puțin.

(Moldova-pres).

Alexandr RUȚKOI:

«Un compromis ar putea fi găsit»

MOSCOVA. (Moldova-pres). «Realizarea acordului privind reglementarea conflictului din Transnistria este posibilă chiar în timpul cel mai apropiat» a declarat ziariștilor vicepreședintele Rusiei, Aleksandr Rutkoi, făcînd bilanțul vizitei sale în Moldova și al întrevederilor avute cu Președintele Mircea Snegur și cu liderii de la Tiraspol.

«Convorbirea cu Președintele Snegur, a spus Aleksandr Rutkoi, a avut un caracter confidențial și sincer. Se simte că Președintele Moldovei este profund îngrijorat de ceea ce se întîmplă în republică».

Cît privește conducerea de la Tiraspol, a remarcat vicepreședintele rus, aceasta «este și ea pentru reglementare. Însă ei au o concepție tactică proprie, care se deosebește de cea a părții moldovenești, a apreciat Aleksandr Rutkoi arătînd că «un compromis ar putea fi găsit».

În prezent, a anunțat vicepreședintele rus, este în curs de pregătire un pachet de documente, care vor fi puse la baza unui «acord atotcuprinzător» pentru reglementarea conflictului din Transnistria — un acord «de tipul celui de la Dagomîs». După încheierea negocierilor dintre conducerea Moldovei și cea din Transnistria acordul urmează să fie semnat de cei trei președinți, iar Rusia și Ucraina vor fi garanții executării acestuia», a precizat Aleksandr Rutkoi, fără a specifica, totuși, care sînt «cei trei».

Potrivit afirmațiilor vicepreședintelui rus, în cadrul vizitei sale s-a discutat și problema armatei a 14-a. «Pentru dezangajarea părților este nevoie de forțe, inclusiv de trupe rusești», a apreciat el.

În opinia lui Aleksandr Rutkoi, Transnistria trebuie să obțină un statut special. «Deocamdată nu voi spune ce fel de statut. Această problemă urmează să fie soluționată în cadrul întîlnirii președinților, însă este evident că un asemenea statut e necesar».

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la eliberarea domnului I. G. Costaș din funcția de ministru al apărării al Republicii Moldova

1. Domnul **Ion Grigore COSTAȘ** se eliberează din funcția de ministru al apărării al Republicii Moldova în legătură cu trecerea la alt lucru.

2. Se atribuie domnului **Pavel Simion CREANGĂ**, prim-viceministru al apărării a Republicii Moldova, funcțiile de ministru al apărării al Republicii Moldova.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova

or. Chișinău,
16 iulie 1992.

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la eliberarea domnului A. T. Plugaru din funcția de ministru al Securității Naționale al Republicii Moldova

1. Domnul **Anatol Tudor PLUGARU** se eliberează din funcția de ministru al Securității Naționale al Republicii Moldova în legătură cu trecerea la alt lucru.

2. Se atribuie domnului **Vasile Pavel CALMOI**, comandantul detașamentului de grăniceri al Republicii Moldova, funcțiile de ministru al Securității Naționale al Republicii Moldova.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova

or. Chișinău,
16 iulie 1992.

Ritmul secerișului a accelerat

Anul curent suprafețele însămînțate cu cerealiere și păstăloase în raionul Șoldănești alcătuiesc peste 10 mii hectare. Recoltarea a început la 6 iulie, fiind depuse eforturi maxime pentru a evita orice pierderi chiar și în pofida situației politice complicate. Primii în raion și-au condus combinele în lanul cu orz plugarii întreprinderii pentru creșterea juncilor. În trei zile ei au cosit circa 300 de hectare și au treierat 150 hectare. De pe unele masive s-a strîns cîte 47 centnere de orz la hectar, media pe raion fiind, pînă la momentul actual, de 39 centnere. În total pe raion au fost cosite circa 2500 hectare. Merită laude și plugarii din satele Pohoarne, Răspopeni, Cușmirca ș.a. Numai pîinile pot încetini ritmul lucrărilor. În rest totul e organizat la nivel.

V. DOINARU.

ȘTIRI EXTERNE

NOI EFORTURI PENTRU PACE

Au apărut elemente noi în cadrul procesului de pace asupra Orientului Mijlociu în ajunul sosirii de mîine în Israel a secretarului de stat american James Baker. Guvernul de coaliție condus de partidul muncii a ordonat o sistare a operațiilor de construire de noi așezări în teritoriile ocupate. În timp ce măsura a fost salutată de unii diplomați arabi, OEP a exprimat suspiciuni că măsura este menită să contribuie la obținerea cît de curînd a celor 10 miliarde de dolari sub formă de garanții pentru împrumuturi. Un purtător de cuvînt al OEP a afirmat că aprobarea garanțiilor fără un angajament clar din partea Israelului față de oprirea totală de construirea de așezări vă duce la retragerea imediată a delegației palestiniene de la negocierile de pace, transmite BBC

DEZBATERILE SE AMINA

Agenția ITAR-T.A.S.S. relatează că parlamentul rus a amînat dezbaterile asupra unui proiect de lege prin care se încearcă exercitarea unui control mai puternic asupra mijloacelor de informare din Rusia. Proiectul de lege propune formarea unui nou comitet imputernicit să facă recomandări redactorilor cu caracter obligatoriu. Președintele Eițin a convocat o întîlnire cu redactorii a peste 20 de ziare principale și redactori de la radio și televiziune, în al cărei cadru a fost discutată problema în cauză.

REVENIREA LA COOPERARE

Americanii și rușii au anunțat cea mai cuprinzătoare serie de misiuni spațiale comune asupra cărela să se fi căzut vreodată de acord. La încheierea a cinci zile de convorbiri desfășurate la Moscova reprezentanții ai administrațiilor spațiale americană și rusă au declarat că proiectul comun va culmina prin cuplarea navetei spațiale americane cu stația spațială rusă «MIR». Corespondentul BBC la Moscova relatează că noul program marchează revenirea la cooperarea majoră în spațiu abandonată după întîlnirea echipelor de la bordul navelor «Apolon» și «Soiuz» acum 17 ani. Acest program ar putea oferi o sursă vitală de fonduri pentru programul spațial a Rusiei în derivă.

Ce ne doare, ce ne frămîntă

Parcă acestea sînt legi?

În 1989 am suferit un accident rutier, în urma căruia am rămas invalid de grupa a doua. Mi-au fost pricinuite mari pagube materiale. Vinovatul, Ion Graur, mi-a propus 9000 rub. pentru automobilul distrus și cu aceasta să închidem dosarul. Am considerat acest fapt o înjosire și nu am fost de acord. M-am adresat judecătoriei populare din Cahul. Graur a fost considerat vinovat. A fost lipsit de dreptul de a conduce orice mijloc de transport timp de un an și 20% din salariul lui să revină în contul statului. Oare în ce țară mai există o astfel de dreptate, cînd omul vinovat nu-și simte în măsura cuvenită vina? Parcă va înțelege dl Graur, lipsit doar pentru un an de dreptul de a conduce automobilul, că a nenorocit un om, l-a făcut invalid? Și ce mai înseamnă 20% din salariu în fondul statului? Parcă statul ar fi rămas invalid de grupa II, și nu eu.

Indignat la culme, m-am adresat la Judecătoria Supremă. Cei de acolo au considerat hotărîrea judecătoriei populare din Cahul corectă.

Dar cine-mi va compensa pagubele materiale, pe care le-am avut în urma acestui accident? În afară de automobilul distrus, am pierdut și toate albinele, deoarece stînd mai bine de jumătate de an la pat, nu a avut cine să îngrijească de ele. Trebuiau să-mi întoarcă cel puțin 7000 rub. Pentru automobil mi-au dat doar 4367 rub., cînd azi pe acești bani nu reușești să procuri nici un acumulator. Unde-i dreptatea?

Parcă acestea sînt legi?

D. CANDJA.

Or. Cahul.

Bișnițarii

Noi, cei din raioanele de nord ale republicii, și mai ales generația vîrstnică, ne dăm bine seama ce se întîmplă în Transnistria. Clica banditească a lui Smirnov, Maracuța, Andreeva, Chițac și alți căliși de teapa lor au pus destinul neamului românesc pe muchie de cuțit. Ne spurcă pămîntul. Ne jefuiesc și ne ruinează țara. Ne omoară frații și surorile. Ne sculpă în istorie și în obraz. Sîntem departe de fiacările mistuitoare ale acestui război nedeclarat și, dacă pînă la noi nu ajung nici bubuiturile înfiorătoare de tunuri și nici mirosul de praf de pușcă și de sînge omenesc, pe toate le simțim cu inima, cu sufletul, intuim că ne aflăm pe mal de prăpastie. De aceea ne rugăm lui Dumnezeu și zi și noapte să fie milostiv și să risipească vrajba ce s-a iscat și să curme măcelul. Dar pe lîngă durerea ce o purtăm pentru această palmă de pămînt mult prea pătimită, pe care veneticii rîvnesc să ne-o fure cu de-a sila, mai avem una — bișnițarii, tot un neam de neoameni.

Adeseori ne crucim că nu ajung mijloace pentru salarizarea muncitorilor, slujbașilor, colhozniciilor. Pensionarii primesc cu mare întîrziere pensiile. Din zi în zi magazinele devin tot mai sărace. Lipsurile ne urmăresc la fiece pas. M-am întrebat de sute de ori care o fi cauza. Și mai deunăzi am făcut o descoperire, după care am rămas perplex.

M-am deplasat la gara Ocnița după niște cumpărături și, dacă nu am găsit ce-mi trebuia, am făcut imediat cale întoarsă. Pînă la interurbanul de Bălți îmi mai rămăsese cîteva minute. Între timp în gară sosi trenul de pasageri Moscova—Ivano-Francovsk. Doamne Dumnezeule! Cînd au început a cobori bișnițarii din vagoane, cîtă frunză și iarbă. Cu geamantane și torbe, saci și desagi, genți și cutii, lăzi, baloturi legate în fel și chip. Bărbații sănătoși, vînjoși, bine hrăniți și bine îmbrăcați, femei dolofane, rumene, flăcăi în floarea vîrstei, tinere ocheșe. Nimerind în torentul acela, nici nu-mi mai amintesc cum am urcat în vagon. Pare-mi-se nici nu am mai atins pămîntul.

După ce s-au mai ogoit, i-am auzit vorbind între ei. Unul i se lăuda aituia, că la Breansk a dat peste căldări și că în cîteva ture a reușit să apuce tocmai 100, iar după ce le vinde, pune mîna pe un venit curat de 5 mii de ruble și peste o săptămînă pleacă din nou. În felul acesta cîștigul i se va dubla. Celălalt afirma că e mai convenabil să te duci la Ivanovo. De acolo, zicea el, te poți lesne pricopsi cu foarfece ieftine, cuțitașe, mașini de tocat carne și închis borcanele, lame de bărbierit, jucării pentru copii, iar acestea sînt foarte întrebate peste Prut.

Tăbîrcîți la metal de vă ies ochii, se amestecă o femeie în vorbă. Da eu fac mîile cu nimicuri. Vedeți sacul ista? Și le arătă cu degetul un țuhal imens, cubanez le zice prin părțile noastre. E plin cu bureți, iar fiecare burete costă cîteva copeici. Mă duc în România și de acolo vin cu o avere întreagă...

M-am dat jos din tren și m-am dus acasă cam derutat. De atunci mă tot gîndesc. Oare să nu fim noi în stare să oprim bișnițăria asta? Să fie atît de mioapă și inactivă poliția noastră economică? Ce ar fi răspuns oare bișnițarul cu căldările dacă ar fi fost luat la rost de către oamenii legii, cerîndu-i-se explicații pentru ce i-au trebuit tocmai 100? Dar cum s-ar fi descurcat femeia cu țuhalul de bureți?

Și specula e un fel de război pe capul nostru. S-ar cuveni să-i punem capăt, dar nu știu ce gîndesc parlamentarii, Guvernul, organele în drept s-o facă?

Anton BURCA,
pensionar din gara Rădiul-Mare, raionul Ocnița.

Şedinţa Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova

Miercuri, 15 iulie, a avut loc, sub conducerea Preşedintelui Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, şedinţa Consiliului Suprem de Securitate, în cadrul căreia a fost examinat şi aprobat proiectul unei convenţii între Republica Moldova şi Federaţia Rusă privind principiile de bază ale reglementării paşnice a conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova.

La baza proiectului de convenţie au fost puse înţelegerile realizate la Istanbul între preşedinţii Republicii Moldova, Federaţiei Ruse, României şi Ucrainei în data de 25 iunie 1992, precum şi năzuinţa Moldovei şi a Rusiei spre încetarea definitivă şi cît mai grabnică a vărsării de sînge în această parte a republicii exclusiv prin mijloace paşnice, pornindu-se de la dreptul inalienabil al Republicii Moldova de a-şi asigura integritatea teritorială şi suveranitatea.

Proiectul convenţiei prevede crearea unui Grup Coordonator Unic, alcătuit din reprezentanţi ai Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ministerului Apărării al Federaţiei Ruse şi reprezentanţi ai comandamentului formaţiunilor paramilitare din stînga Nistrului, pentru consolidarea regimului de încetare a focului, garantarea retragerii pe poziţiile convenite a tehnicii şi armamentului greu şi dezangajării unităţilor şi subunităţilor Forţelor Armate ale Republicii Moldova, M.A.I. al republicii şi formaţiunilor paramilitare din stînga Nistrului.

Se prevede, de asemenea, ca la activitatea acestui grup să participe, în calitate de observatori, membrii Comisiei mixte cvadripartite a Moldovei, Rusiei, României şi Ucrainei, precum şi observatorii ei militari.

Conform proiectului de convenţie, pe baza unor contingente militare limitate ale Ministerului Apărării al Republicii Moldova şi Ministerului Apărării al Federaţiei Ruse vor fi create, pe lîngă Grupul Coordonator Unic, Forţe mixte de menţinere a păcii şi ordinii de drept, care se vor afla în zona de dezangajare a părţilor în conflict pînă la introducerea, în caz de necesitate, a unor forţe internaţionale de menţinere a păcii. În perimetrul zonei de retragere a forţelor armate, în punctele de concentrare a tehnicii de luptă şi armamentelor, precum şi la obiectivele de importanţă strategică urmează să fie dislocate grupuri de observatori.

Grupului Coordonator Unic şi Forţelor mixte le incumbă funcţii de asigurare a controlului asupra respectării acordului de încetare a focului, înţelegerii privind retragerea tehnicii de luptă, armamentului şi forţei vii pe aliniamentele convenite de către părţi, de garantare a regimului de securitate în zona de conflict, precum şi de cercetare a împrejurărilor unor eventuale încălcări ale acordurilor convenite şi de adoptare a măsurilor pentru restabilirea păcii şi ordinii de drept, pentru neadmiterea unor asemenea încălcări.

Pentru formarea unei zone de securitate de ambele părţi ale liniei de contact între părţile implicate în conflict şi crearea condiţiilor necesare în vederea unei eventuale introduceri a forţelor internaţionale de menţinere a păcii, Republica Moldova şi Federaţia Rusă vor asigura retragerea formaţiunilor armate pe poziţiile şi în termenele convenite de către membrii Grupului Coordonator Unic. Totodată, în scopul demilitarizării zonei conflictului armat, excluderii posibilităţii de implicare a unităţilor şi subunităţilor armatei a 14-a în acţiuni care ar veni în contradicţie cu destinaţia lor, proiectul acordului prevede asigurarea neutralităţii depline a acestora de către Ministerul Apărării al Federaţiei Ruse.

Se propune, de asemenea, să se iniţieze neîntîrziat negocieri privind statutul armatei a 14-a şi să fie stabilit calendarul retragerii ei pe teritoriul Rusiei. În calitate de garanţi ai asigurării necondiţionate a respectării înţelegerilor de încetare a focului de către toate forţele implicate în conflict, inclusiv ai retragerii tehnicii de luptă, armamentelor şi forţei vii din oraşul Bender, cu excepţia efectivelor Comisariatului

(Sfîrşitul în pag. 2).

DĂM RIPOSTĂ

Peşte separatist din apă tulbure

In pofida acordurilor cu privire la încetarea focului şi retragerea tehnicii militare, la Tighina continuă să se tragă din diferite tipuri de arme. Se trage asupra secţiei orăşeneşti de poliţie, asupra poziţiilor forţelor armate ale Moldovei. Şi nu degeaba se spune că glonţele (obuzul) e orb. El nu-şi alege victima: loveşte şi în persoane înarmate, dar şi în oameni paşnici, în copii, femei şi bătrîni. In fiecare zi de la Tighina ne vin veşti uluitoare: atîţia au murit, atîţia au fost răniţi.

De fiecare dată, cînd se întreprinde măcar un cît de mic pas pe calea rezolvării paşnice a conflictului din raioanele răsăritene ale Moldovei, de fiecare dată cînd părţile beligerante ajung la înţelegerea să înceteze focul, totdeauna, ca înadins, se iscă o încăierare şi... s-a zis cu armistiţiul. Ca regulă, de fiecare dată liniştea e tulburată de gardişti şi cazaci. Pînă nu demult căpeteniile acestora dădeau vina pe forţele de apărare ale Moldovei, chipurile, ele primele încep să tragă. Insă de cînd au apărut observatorii neutri, care preţuiesc destul de bine de unde şi în ce direcţie se deschide focul, minciuna nu mai are soarta de izbîndă propagandistică, separatiştii văzîndu-se nevoiţi să-şi schimbe tactica dezinformării. Acum liderii de la Tiraspol declară că cică există la Tighina (şi în alte părţi) grupuri înarmate de «patrioţi ai R.M.N.», nesubordonate nimănui şi necontrolate de nimeni. Ele nu se supun ordinelor şi acţionează din capul lor, deschizînd foc cînd le poftеşte inima. Radioul de la Tiraspol trîmbiţează în patru părţi ale lumii că nu gardiştii şi cazacii pornesc tiruri provocatoare, ci însăşi «populaţia s-a înarmat şi-şi apără oraşul natal de ocupanţii moldo-români».

Logica unei asemenea minciuni gogonate e simplă ca bună ziua şi nu e altceva decît o încercare de a prinde peşte în apă tulbure. Chipurile, noi (adică liderii separatişti) sîntem bucuroşi să rezolvăm conflictul pe cale paşnică, dar, vedeţi dumneavoastră, lucrul acesta nu-i doreşte poporul. El s-a înarmat şi luptă pentru libertate.

Nu zic, poate că şi la Tighina, şi în alte părţi există grupuri necontrolate care-şi fac de cap aproape în fiecare noapte. Dar, domnilor tovarăşi Smirnov, Marakuţa, Karaman, Kitak şi toţi ceilalţi, dacă într-adevăr doriţi pace şi dacă din cauza «grupurilor necontrolate» (pe care, sînt sigur, voi înşivă le dirijaţi) nu vă puteţi realiza visul, n-aveţi decît să luaţi măsurile de rigoare. Dispuneţi la Tighina de miliţie, de gardişti şi cazaci, care, cică, de asemenea doresc pace şi nu se încaieră la bătaie. Ordonaţi-le să-i neutralizeze pe combatanţii acestor «grupuri necontrolate». Ce vă împiedică? Îi arestaţi (cum aţi procedat cu Uritu, Ilaşcu şi mulţi alţii), îi dezarmaţi, îi închideţi şi cu asta se termină tosta gîlceava.

Dacă constideraţi că nu sînteţi în stare, că nu vă ajung forţe, că nu vă este îndeajuns armamentul primit în dar şi acaparat de la armata a 14-a a Rusiei, căutaţi ca miliţia voastră să ajungă la o înţelegere cu organele legale de interne de la Tighina pentru a acţiona în comun împotriva acestor «grupuri necontrolate». De ce n-o faceţi? Ce vă împiedică?

Îi întreb pe liderii separatişti şi deoarece nu-i am în preajmă să-mi răspundă, încerc să răspund tot eu. N-o fac fiindcă le este convenabil să menţină încordarea măcar într-un singur loc. Pentru a atenţiona opinia publică mondială, făcînd-o să creadă că într-adevăr în conflict s-a implicat populaţia oraşului şi că ea «luptă împotriva ocupanţilor». (Moldovenii au devenit ocupanţi pe pămîntul lor strămoşesc?). N-o fac fiindcă ştiu prea bine că anume gardiştii şi cazacii, dar nu altcineva, încalcă acordul cu privire la încetarea focului. N-o fac fiindcă nu doresc pace. Şi nu vor dori-o pînă cînd veneticul de pe Kamceatka nu se va vedea stăpîn recunoscut al unui stat rusesc rupt cu forţa, nu fără concursul unor conaţionali de elită ai săi, din trupul Moldovei lui Ştefan cel Mare şi Sfînt.

Această intenţie, numai ea altfel formulată, liderii separatişti au declarat-o, dîndu-şi astfel arama pe faţă, în cadrul conferinţei de presă, ţinută de ei la Tiraspol în urma întîlnirii cu vicepreşedintele Rusiei, tov. Rutkoi. Acest vechi prieten al separatiştilor (să ne amintim de cuvintele lui «înaripate»: «Republica nistreană a fost, este şi va fi») l-a sfătuit pe tutelaţi să-i trimită la Chişinău pe deputaţii aleşi în Parlamentul Republicii Moldova din partea raioanelor răsăritene pentru a rezolva problema pe cale parlamentară. Acest sfat, înţelept, de altfel, nu le-a venit pe plac liderilor separatişti şi l-au respins, motivînd că cea mai mare parte a deputaţilor şi-au depus mandatele. Un motiv neîntemeiat, deoarece Parlamentul Moldovei n-a discutat şi, deci, n-a aprobat nici o demisie a deputaţilor transnistreni.

După cum sînt informat, imediat după plecarea lui Rutkoi de la Tiraspol, unul din conducătorii republicii fantomă s-a avîntat spre Moscova pentru a se plînge pe «atitudinea neamicală» a vicepreşedintelui Rusiei. Interesant, cui se va plînge?

Deci, căpeteniile separatiste resping pacea şi nici nu vor să audă de ea pînă cînd ei nu vor fi recunoscuţi stăpîni pe încă palmă de pămînt furat. Dar să fim serioşi, domnilor tovarăşi Nimeni, decît poate alţi secesionişti de teapa voastră, nu se va decide la un asemenea pas. Majoritatea ţărilor lumii au recunoscut şi recunosc un singur stat legal pe teritoriul fostei R.S.S.M. — Republica Moldova, independentă şi indivizibilă, integritatea ei fiind asigurată şi ocrotită în plan mondial de statutul O.N.U. şi al C.S.C.E., iar în planul C.S.I. — de comunicatul special din 20 martie a. c. al conducătorilor statelor Comunităţii.

Gheorghe LUPUŞOR.

M.E.M. în pragul falimentului

La şedinţa ordinară a colegiului executiv al Mişcării ecologice din Moldova a fost discutată iarăşi problema cu privire la supravieţuirea acestei organizaţii de masă. Vorba e că în ultimul timp starea ei financiară s-a agravat, ajungînd astfel în pragul falimentului.

Încă în anul trecut M.E.M. s-a adresat după ajutor unor ministere şi departamente. Guvernului Republicii Moldova, însă a rămas neauzită.

M.E.M. are nevoie de mijloace financiare pentru realizarea principalului său scop statutar: formarea conştiinţei ecologice, crearea unui sistem flexibil şi variat de educare şi instruire ecologică a populaţiei. Ea are nevoie de bani pentru organizarea expediţiilor, editarea diferitelor broşuri, placarde, crearea de muzee ale naturii şi de poligoane ecologice.

Mijloacele necesare ar putea fi obţinute prin crearea unor noi mici întreprinderi economice cu caracter ecologic. Dar cum să le creezi dacă şi cele cîteva existente pe lîngă unele organizaţii teritoriale ale M.E.M. abia de mai suflă. Ele sînt puse în aceleaşi condiţii împozitare drastice ca şi cooperativele milionare care nu produc nimic şi nu aduc nici un folos societăţii. După ce sînt plătite toate impozitele şi vărsămintele (cel pentru asigurarea socială e de 45 la sută din venit), micilor întreprinderi ale M.E.M. nu le rămîn mijloace nici pentru salarii.

Deoarece conducerea republicii refuză să sprijine acţiunile de asanare a mediului preconizate de M.E.M., aceasta din urmă s-a adresat cu un apel, cerînd ajutor financiar de la organizaţiile similare ale unor ţări străine. Să sperăm că ecologiştii lumii nu vor rămîne indiferenţi.

Într-o situaţie financiară catastrofală, M.E.M. nu-şi încetează activitatea. La şedinţă a fost adoptată hotărîrea de a organiza în iulie-august a.c. expediţia «Moldova-92», care va cuprinde riurile mici, cursul superior al Nistrului (porţiunea de hotar cu Ucraina) şi, posibil, Prutul. După deosebire de anii trecuţi, această expediţie va fi realizată cu forţele organizaţiilor teritoriale ale M.E.M.

Partea a doua a şedinţei colegiului executiv al M.E.M. a decurs în comun cu colegiul executiv al P.E.M. — «Alianţa verde» (AVE). Aceste două organe de conducere a două formaţiuni ecologiste au adoptat o declaraţie comună prin care îşi exprimă protestul împotriva formării unui guvern din rîndurile fostilor nomenclaturişti ai partidului comunist, cer dizolvarea Parlamentului actual şi convocarea unor noi alegeri democratice pe bază de multipartitism.

(Cor. «M.S.»).

Şedinţa Consiliului Suprem de Securitate al Republicii Moldova

(Sfîrşit).

oraşenesc de poliţie ţiei din Bender, vor ganele de stat ale Moldova şi Federaţiei

Din momentul semnă stei convenţii, ambele Republica Moldova ţia Rusă — vor contri convocarea în or Chişinău la sfîrşitul lunii a unei noi reuniuni a lor de externe ai Moldova, Federaţiei Rusă mînieri şi Ucrai scopul elaborării lui juridic şi introducerii în conflict, în caz de nec unor forţe internaţio menţinere a păcii, cu cludă contingente de ţărilor participante mentarea paşnică a co lui. Ele vor adresa nea. Secretariatului O gămîntea de a trimite în lica Moldova numărul de ofiţeri ai forţelor O menţinere a păcii în asigurării controlului ţional şi a activităţii mentului unic al forţe menţinere a păcii, invi odată, reprezentanţi ai să participe activ la reg tarea conflictului.

Ţările participante la venţie vor proceda imed negocieri în vederea re economice a raioanelor în zona de conflict şi cr condiţii pentru întoarcer fugiaţilor. Ele consideră misibilă aplicarea sanc şi blocajelor economice gîndu-se să reflecte şi echilibrat în mijloace informare în masă proces reglementare a conflic mat din raioanele de Republicii Moldova. In scop se prevede crearea centru de presă special gă Grupul Coordonator

In aceeaşi zi, după rea de către Consiliul de Securitate, proiectul venţie dintre Moldova privind principiile de reglementării paşnice a conflictului armat din raioanele est ale Republicii Moldova, fost trimis preşedintelui raţiei Ruse. In mesajul cu acest prilej d-lui Boris tin, preşedintele Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur exprimat disponibilitatea ţii moldoveneşti de a dis în cel mai scurt timp ziua locul semnării variantei fin a acestui document.

Serviciul de Presă al Preşedintelui Republicii Moldova.

Întru bucuria copiilor

După cum i s-a relatat corespondentului agenţiei Moldovapres la Fondul Copiilor din Moldova, pe contul acestei instituţii au fost transferate pînă în prezent cu destinaţia «pentru copiii refugiaţi», circa 1 milion de ruble din care 300 mii s-au folosit pentru organizarea transportării copiilor ce au plecat la tratament şi odihnă în România.

Din aceeaşi sumă au primit ajutoare aproximativ 5000 de copii sosiţi din zona de conflict a Moldovei, iar unul din ei, cu deficienţe de văz, a fost trimis la o clinică specială din Ioşkar-Ola.

In acest context, se cere menţionat şi ajutorul umanitar în sumă de 4 milioane lei primit din România prin intermediul comitetului naţional român UNICEF, a subliniat sursa de la Fondul Copiilor din Moldova.

(Moldova-pres).

Două autotrenuri cu ajutoare

Venind în sprijinul românilor de peste Prut aflaţi în suferinţă, primăria municipiului Cluj—Napoca a expediat pe adresa primăriei oraşului Chişinău un autotren conţinînd produse de panificaţie donate de C.S. «Panegrano», în valoare de două milioane lei. Un alt autotren, cu circa 80 metri cubi de pachete conţinînd ajutoare a fost trimis în acelaşi convoi de către firma olandeză «Van Wijk», partenerul de afaceri al primăriei clujene. Transportul este asigurat gratuit cu autotrenurile firmei olandeze, transmite Rompres, citată de **Moldova-pres.**

ACTUALITATEA ÎN GUVERN

În susţinerea familiilor cu copii

Guvernului Republicii Moldova «Cu privire la aprobarea Regulamentului provizoriu despre modul de stabilire şi plată a indemnizaţiilor socale şi compensaţiilor familiilor cu copii» (nr. 479 din 9 iulie, 1992).

In hotărîre sînt prevăzute indemnizaţia unică la naşterea copilului şi indemnizaţiile şi compensaţiile lunare pentru copii şi mame singure.

Modul de stabilire şi de plată a acestor indemnizaţii include următoarele: la naşterea fiecărui copil familiei i se stabileşte şi i se plăteşte o indemnizaţie unică în mărime de 1500 ruble. In cazul cînd copilul se naşte mort, indemnizaţia nu se acordă.

Se stabilesc şi se plătesc indemnizaţii lunare în primul rînd: pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de un an şi jumătate — mamelor care lucrează şi au o vechime în muncă de cel puţin un an (mamelor, care nu au împlinit vîrsta de 18 ani — indiferent de vechimea în muncă), precum şi mamelor, care îşi fac studiile la staţionar, pentru copiii mamelor singure din rîndurile foştilor discipoli ai caselor de copii (şcolilor-internat) şi pentru copiii care se află sub tutela (curatelă) — în mărime de 100 procente din salariul minim (în cazul cînd se nasc doi şi mai mulţi copii, indemnizaţia se plăteşte pentru fiecare copil); mamelor care lucrează şi nu au vechimea în muncă de un an şi mamelor care nu lucrează — în mărime de 50 procente din salariul minim (în cazul cînd se nasc doi şi mai mulţi copii, indemnizaţia se plăteşte pentru fiecare copil);

indemnizaţii lunare pentru copiii militarilor cu serviciul în termen — în mărime de 100 procente din salariul minim, indiferent de faptul dacă mama lucrează sau nu.

Indemnizaţia lunară pentru copiii de la 1.5 pînă la 6 ani se stabileşte şi se plăteşte în mărime de 30 la sută din salariul minim pentru fiecare copil aflat la întreţinerea familiei, mamelor singure din rîndurile foştilor discipoli ai caselor de copii (ai şcolilor-internat) — 50 la sută.

Indemnizaţia lunară pentru copiii de la vîrsta de un an şi jumătate ai militarilor cu serviciul în termen se stabileşte de 50 la sută din salariul minim pentru fiecare copil.

Indemnizaţia se stabileşte şi se acordă indiferent de primirea altor subvenţii pentru copii.

Indemnizaţia se stabileşte şi se acordă indiferent de primirea altor subvenţii pentru copii, pensii, conform legislaţiei de pensionare sau pensii alimentare.

Indemnizaţia se stabileşte pentru copiii născuţi, înfiaţi, precum şi luaţi sub tutelă. Părinţilor, privaţi de drepturile părinteşti, indemnizaţii pentru copii nu li se acordă.

Indemnizaţia lunară pentru copiii de la 1.5 pînă la 6 ani se stabileşte şi se plăteşte în mărime de 30 la sută din salariul minim pentru fiecare copil aflat la întreţinerea familiei, mamelor singure din rîndurile foştilor discipoli ai caselor de copii (ai şcolilor-internat) — 50 la sută.

Indemnizaţia lunară pentru copiii militarilor cu serviciul în termen se stabileşte de 50 la sută din salariul minim pentru fiecare copil.

Indemnizaţia se stabileşte şi se acordă indiferent de primirea altor subvenţii pentru copii, pensii, conform legislaţiei de pensionare sau pensii alimentare.

Indemnizaţia se stabileşte pentru copiii născuţi, înfiaţi, precum şi luaţi sub tutelă. Părinţilor, privaţi de drepturile părinteşti, indemnizaţii pentru copii nu li se acordă.

Indemnizaţia de stat pentru mamele singure se plăteşte în mărime de 30 la sută din salariul minim pentru fiecare copil.

Această indemnizaţie se stabileşte şi se plăteşte din luna naşterii şi pînă la împlinirea de către copil a vîrstei de 16 ani (elevii care nu primesc bursă — pînă la 18 ani).

Compensaţiile lunare pentru copiii care nu primesc indemnizaţii, pensii şi suplimente conform sistemului asistenţei sociale în vigoare. In vîrstă de pînă la 16 ani (elevii şcolilor, gimnaziilor, liceelor — pînă la absolvirea acestui tip de instituţie) se stabilesc în proporţie de 25 la sută din salariul minim, dacă venitul total care revine unui membru al familiei pe trimestrul precedent nu depăşeşte 1000 de ruble pe lună.

Mamelor singure li se acordă indemnizaţia de stat.

S-a stabilit următoarea procedură de stabilire a indemnizaţiilor:

Cererea pentru stabilirea indemnizaţiei unice la naşterea copilului, a indemnizaţiilor lunare pentru copiii de vîrstele de la 1,5 pînă la 6 ani mamele şi tutorii o vor înainta la locul lor de muncă (serviciul, studii), iar dacă mama copilului nu lucrează (nu-şi face serviciul, studiile) — la locul de muncă (de serviciu, de studii) al tatălui, în cazul cînd părinţii (tutorele) nu lucrează sau nu-şi fac studiile, cererea pentru stabilirea indemnizaţiei indicate se înaintează direcţiei raionale (orăşeneşti) a muncii şi protecţiei sociale la locul de trai al părintelui (al tutorelui) sau la primăria, pe al cărei teritoriu îşi are domiciliul.

In cazul cînd se refuză acordarea indemnizaţiei, comisia pentru stabilirea indemnizaţiilor pentru copii îi eliberează pe solicitant în termen de cel mult 5 zile de la adoptarea hotărîrii respective, indicînd motivul refuzului şi calea de contestare a deciziei, restituindu-i, totodată, toate documentele.

Cetăţenilor Moldovei care s-au strămutat din alte ţări cu reşedinţa permanentă în Republica Moldova, li se stabilesc indemnizaţiile respective în modul prevăzut de prezentul regulament, cu începere din luna sosirii lor în Republica Moldova.

Nu se plăteşte indemnizaţia de stat pentru timpul aflării copilului într-o instituţie de copii, în care el beneficiază de întreţinerea completă din partea statului.

Stabilirea dreptului familiei de a primi indemnizaţii pentru copii este prevăzut, de asemenea, în regulamentul provizoriu.

(Moldova-pres).

Ajutor material pentru refugiaţi.
Foto de A. SIMANOVSCHI

Burse de studiu în România

Colegiului Naţional de Comerţ din Chişinău i s-au oferit 50 de burse pentru elevii care vor dori să-şi continue studiile la licee de profil dintr-un şir de localităţi din România: Bucureşti, Bacău, Mineşti şi Oneşti.

După cum a comunicat corespondentului agenţiei Moldova-pres dna Eugenia Vîlcu, secretar responsabil al comisiei de admitere a Colegiului, înscrierile se vor face la specialităţile: operator în industria alimentară, mecanic de utilaje, morărit, panificaţie, specialităţi care nu se studiază în republica noastră.

(Moldova-pres).

Patru premii pentru cineaştii din Moldova

In cadrul celei de-a 15-a ediţii a Festivalului filmului pentru tineret, desfăşurat în perioada 6—11 iulie la Costineşti (România), cineaştii din Republica Moldova s-au învrednicit de cîteva premii — informează agenţia Moldova-pres. Marele premiu a fost acordat realizatorilor filmului «Şi va fi», coproducţie a studioului «Delta» (Moscova) şi a Studioului «Bucureşti» (regizor Valeriu Jereghi, Moldova-film).

Două premii speciale ale juriului au obţinut filmul documentar «La izvoare», turnat de «Telefilm» — Chişinău (regizor Victor Bucătaru) şi filmul «Tunul de lemn» al studioului «Moldova-film» (regizor Vasile Brescanu).

Premiul pentru scenariu l-a revenit lui Nicolae Esinencu, pentru filmul «Tunul de lemn».

(Moldova-pres).

Refugiaţii au adăpost de nădejde

In raionul Şoldăneşti şi-au găsit adăpost, la rude, prieteni, cunoscuţi, 360 de refugiaţi, dintre care 215 sînt copii. E de menţionat că printre bejenari sînt şi 20 de lucrători medicali, care în timpul apropiat vor fi angajaţi în specialitate. Majoritatea refugiaţilor locuiesc în familii, doar două femei, care însoţesc 12 copii din Criuleni, se află în tabăra de odihnă din Cobîlnea. Sînt refugiaţi şi din Tiraspol. Oamenii din Şoldăneşti sînt gata să primească în familiile lor copii. Menţionăm că zilnic pentru întreţinerea refugiaţilor în raion se cheltuiesc 50 mii de ruble.

V. ANDRIEŞ.

PROBLEME DE ACTUALITATE

Rezervele diplomaţiei populare

Conflictul militar din raioanele din stînga Nistrului au rădăcini adînci şi la soluţionarea lor, bineînţeles, ar trebui să-şi dea concursul toate forţele politice de la noi, toţi factorii subiectivi. Adică este necesară răspîndirea adevărului despre cele ce se petrec în Moldova.

In realitate însă ce avem? De rînd cu războiul «fierbinte» impus de forţele proimperiale şi procomuniste, astăzi suferim în urma pierderii războiului informaţional, dus de aceleaşi forţe. Scopul acestui război dus împotriva Moldovei este justificarea activităţii separatiştilor care îşi declară deschis intenţiile de restabilire a imperiului în graniţele fostei U.R.S.S. şi regimului totalitarist-comunist.

Este cunoscut şi confirmat documental şi faptul că activitatea separatistă a fost iniţiată şi coordonată de Moscova. In cazul Moldovei, de exemplu, — de către A. I. Lukianov, fostul preşedinte al Sovietului Suprem al U.R.S.S. Atunci acest lucru se făcea pe ascuns, astăzi, însă, despre el se vorbeşte deschis, iar o parte din mass-media se străduie să-l îndreptăţească, falsificînd adevărul. Anume denaturările, falsificările şi constituie unul din scopurile principale ale războiului informaţional impus nouă astăzi. Cu mare regret, constatăm, că nu am fost pregătiţi pentru a-l respinge. Am suferit anumite înfrîngeri, dar nu numai din cauza că posibilităţile noastre materiale erau la început limitate, dar şi din cauza, că posibilităţile existente au fost şi mai continuă să fie neefectiv folosite. Acest lucru se datoreşte, în primul rînd, faptului că structurile statale respective nu au concentrat forţele şi mijloacele existente într-un singur centru pentru a le dirija şi coordona activitatea.

De necesitatea acestei centralizări încă odată m-am convins în procesul pregătirii grupului de reprezentanţi ai partidelor şi formaţiunilor social-politice pentru o deplasare în Republicile Belarusi şi Ucraina cu scopul răspîndirii adevărului despre conflictul din raioanele de est ale Moldovei.

Deci, am avut o misiune de talia diplomaţiei populare, care, am impresia, poate fi un instrument eficient în opera respingerii războiului informaţional impus nouă. La actele diplomaţiei populare ar putea participa mult mai activ partidele politice de la noi, care acum nu folosesc nici pe departe toate posibilităţile lor în această direcţie. Este greu de înţeles şi refuzul unor partide (cred că nu face să le numesc) de a participa la misiunea întreprinsă de noi.

Din iniţiativa Partidului Democrat din Moldova, a Societăţii Culturale «Transnistria» şi a Asociaţiei Femeilor din Moldova au fost organizate grupuri speciale şi trimise la Mensk, Kiev, Moscova şi alte oraşe cu scopul de a răspîndi adevărul despre evenimentele din raioanele de est ale Moldovei. Se înţelege că ne-am apucat de acest ucru cu o oarecare întîrziere. In componenţa grupului de la Mensk, de rînd cu subsemnatul, au intrat Nicolae Pogolşa, candidat în filozofie, docent, Tamara Stepanova, Aliona Burlădeanu, Eujenia Munteanu — corespondentul agenţiei «Moldova-pres», care reprezentau: Partidul Democrat din Moldova, Partidul Ecologist, Societatea Culturală «Transnistria», Liga femeilor, Comitetul republican pentru refugiaţi şi Uniunea studenţilor din Transnistria.

Grupul nostru a reuşit să realizeze următoarele: a) a ţinut o conferinţă de presă oglindită în ziarele «Narodnaia gazeta», organul Sovietului Suprem al Republicii Belarusi, şi «Beloruskaia niva»; b) a organizat o emisiune televizată în formă de «masă rotundă»; c) a avut o întîlnire-discuţie cu conducerea Asociaţiei ecologiştilor profesionişti din Belarusi; d) a avut o întîlnire-discuţie cu Societatea culturală a moldovenilor din Republica Belarusi (preşedintele acestei societăţi, colonelul-pensionar, dl Ignat Evdochim, ne-a rugat să informăm regulat şi la timp societatea despre evoluţia evenimentelor din Moldova. Ne-am convins, că compatrioţii noştri, care locuiesc în Belarusi, s-au încadrat activ în răspîndirea adevărului despre lupta pentru integritatea Moldovei.

E locul să menţionăm că dacă dorim ca Republica Belarusi să-şi îndeplinească eficient rolul de mediator în conflictul din Moldova, trebuie să intensificăm lucrul de informare a opiniei publice din această republică. Deoarece rezultatele războiului informaţional se simt acolo clar. Conducerea Republicii Belarusi este supusă unei presiuni din partea diferitelor organizaţii social-politice locale, mai ales din partea Dumei Soborului Slavean (Belaia Rusi), care susţine deschis separatiştii din Moldova. In zilele aflării noastre la Mensk ziarul local «Republica» a publicat o scrisoare deschisă către Stanislav Şuşkevici, semnată de doctorul în filozofie, profesorul V. Akulov, în care tovarăşul profesor îl învaţă pe conducătorul Republicii Belarusi cum să apere interesele separatiştilor. Presa Republicii Belarusi, de regulă, se străduie să ocupe o poziţie neutră faţă de evenimentele din Moldova. Insă nu întotdeauna reuşeşte. De exemplu, ziarul «Vecernii Mensk» a publicat textul integral al interviului comandantului armatei a 14-a generalului Lebedi, fără nici un comentariu. E drept, că dl Stanislav Şuşkevici n-a trecut cu vederea această diversiune şi i-a dat aprecierea cuvenită.

In timpul unei discuţii la televiziune am aflat că la Mensk au sosit emisari din Tiraspol, care intenţionau să organizeze la televiziune o conferinţă de presă. La 10 iulie această conferinţă de presă a avut loc, dar la ea n-au participat nici televiziunea, nici radioul, nici majoritatea ziarelor. Au fost prezenţi doar doi-trei corespondenţi ai unor ziare puţin cunoscute şi cîţiva activişti ai Soborului Slavean (Belaia Rusi) care au şi fost organizatorii conferinţei de presă. Grupul emisarilor consta din 5 persoane — 7 femei conduse de Alexandr Velicico, activist al O.S.T.K.-ului din Tiraspol. A. Velicico a declarat deschis că scopul principal al aflării lor în Republica Belarusi este să torpileze constituirea relaţiilor de colaborare dintre Republica Belarusi şi Republica Moldova. Emisarii din Tiraspol au repetat informaţia schimonosită, pe care în fiecare zi o emite mass-media separatiştilor şi o mare parte din cea moscovită. Prezenţa noastră şi întrebările enunţate i-au pus pe emisari şi pe organizatorii conferinţei de presă într-o situaţie de eşec total. Ei n-au mai îndrăznit să demonstreze materialele ilustrative, pe care le aveau cu prisosinţă şi care denaturau fără ruşine realitatea.

Concluzii: a) în Republica Belarusi ne-am convins încă o dată că opinia publică atît din ţările C.S.I., cît şi cea mondială, este grav indusă în eroare de către mass-media moscovită şi separatişti. Deci, fiecare om de bună credinţă, fiecare partid sau formaţiune social-politică este obligată să contribuie în măsura posibilităţilor la răspîndirea adevărului despre lupta noastră pentru independenţă şi integritate teritorială; b) activitatea forţelor diplomaţiei populare trebuie să aibă un caracter sistematic. Deci, această activitate trebuie coordonată şi dirijată la nivel de stat. In acest scop considerăm oportună organizarea unei întîlniri şi discuţii cu reprezentanţii partidelor şi formaţiunilor social-politice de la noi în scopul respingerii războiului informaţional.

Diplomaţia populară, care poate şi trebuie să susţină eforturile forurilor statului nostru în opera întronării păcii în Republica Moldova, este abia la început de cale. Sîntem convinşi, că ea, fiind susţinută de forurile de decizie, va fi o completare esenţială a acţiunilor diplomaţiei clasice, un sprijin de nădejde al Legislativului şi Executivului Moldovei.

Nicolae MIHAI,
doctor în filozofie, profesor, copreşedinte al Partidului Democrat din Moldova.

Acorduri privind Cernobîlul

La Chişinău au avut tratative între reprezentanţi ai Sovietului Suprem al Ucrainei, Parlamentului şi Guvernului Republicii Moldova în problema reîntoarcerii în patrie a cetăţenilor evacuaţi în 1986 din oraşul Pripeti, regiunea Kiev, în legătură cu catastrofa de la Cernobîl.

Ca urmare a tratativelor s-a convenit că Guvernul Moldovei să garanteze transportarea pe cale auto a bunurilor cetăţenilor pe o distanţă de pînă la 500 km şi pe cale ferată, pe distanţe mai mari, cu condiţia că guvernul Ucrainei va asigura combustibilul necesar.

Guvernul Moldovei a garantat eliberarea nelimitată a bunurilor economiilor din depuneri, indiferent de mărimea acestora, ţinîndu-se cont de compensaţii şi de taxele de scont conform depunerii pentru fiecare an în parte, începînd cu data de 15 iulie 1992, şi s-a obligat să soluţioneze problema perfectării documentelor în cazul concedierii acestei categorii de cetăţeni, care le garantează păstrarea vechimii în muncă neîntrerupte.

In plus, guvernul republicii va restitui costul cheltuielilor pentru construirea garajelor şi a vilelor, va asigura eliberarea la momentul plecării a documentelor pentru pensionare, perfectate în modul respectiv, va scuti de recrutare în Armata Naţională a Moldovei a tinerilor şi bărbaţilor care se repatriază în Ucraina, le garantează celor ce revin în patrie toate drepturile civile şi sociale, indiferent de adoptarea de către aceştia a cetăţeniei Republicii Moldova.

Partea ucraineană şi cea moldovenească s-au obligat să creeze condiţiile necesare transmutării cetăţenilor, în principal pînă la 1 septembrie, dar nu mai tîrziu de 31 decembrie curent.

Din partea Republicii Ucraina documentul a fost semnat de şeful delegaţiei, deputatul poporului din Ucraina, L. Iakovşin, din partea Moldovei — de deputatul în Parlamentul Moldovei, P. Cusac.

Moldova-pres.

Şedinţa Consiliului Suprem de Securitate a Republicii Moldova

(Sfîrşit).

...şenesc de poliţie şi ale mili... ...l din Bender, vor acţiona or... ...nele de stat ale Republicii ...oldova şi Federaţiei Ruse.

Din momentul semnării ace... ...el convenţii, ambele părţi — ...epublica Moldova şi Federa... ...a Rusă — vor contribui la ...onvocarea în or. Chişinău, pî... ...ă la sfîrşitul lunii iulie a.c. ...unei noi reuniuni a miniştri... ...or de externe ai Republicii ...Moldova, Federaţiei Ruse, Ro...mâniei şi Ucrainei în ...scopul elaborării cadru...lui juridic şi mecanisme...lor introducerii în zona de conflict, în caz de necesitate, a unor forţe internaţionale de menţinere a păcii, care să in...cludă contingente de trupe ale ţărilor participante la regle...mentarea paşnică a conflictu...lui. Ele vor adresa, de asemenea, Secretariatului O.N.U. rugămintea de a trimite în Repub...lica Moldova numărul necesar de ofiţeri ai forţelor O.N.U. de menţinere a păcii în vederea asigurării controlului internaţional şi a activităţii comandamentului unic al forţelor de menţinere a păcii, invitînd, totodată, reprezentanţi ai C.S.C.E. să participe activ la reglementarea conflictului.

Ţările participante la convenţie vor proceda imediat la negocieri în vederea refacerii economice a raioanelor aflate în zona de conflict şi creării de condiţii pentru întoarcerea refugiaţilor. Ele consideră inadmisibilă aplicarea sancţiunilor şi blocajelor economice, obligîndu-se să reflecte obiectiv şi echilibrat în mijloacele de informare în masă procesul de reglementare a conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova. În acest scop se prevede crearea unui centru de presă special pe lîngă Grupul Coordonator Unic.

În aceeaşi zi, după aprobarea de către Consiliul Suprem de Securitate, proiectul de convenţie dintre Moldova şi Rusia privind principiile de bază ale reglementării paşnice a conflictului armat din raioanele de est ale Republicii Moldova a fost trimis preşedintelui Federaţiei Ruse. În mesajul adresat cu acest prilej d-lui Boris Elţin, preşedintele Republicii Moldova, dl. Mircea Snegur, a exprimat disponibilitatea părţii moldoveneşti de a discuta în cel mai scurt timp ziua şi locul semnării variantei finale a acestui document.

Serviciul de Presă al Preşedintelui Republicii Moldova.

Acorduri